

Profesionālās ievirzes izglītības programmas

„Vokālā mūzika” - „Kora klase II”

20V212061

Mācību priekšmeta „Dziedāšana”

PROGRAMMA

Izglītības programmas

Īstenošanas ilgums: **8** gadi

Apjoms: **280** stundas

APSTIPRINĀTS

Vaiņodes Mūzikas skolas direktore:

(G.Riežniece)

**Profesionālās ievirzes izglītības programma
„Vokālā mūzika” – “Kora klase II”
Mācību priekšmeta programma
Apjoms 280 stundas**

1. Mērķi un galvenie uzdevumi:

- apgūt dziedāšanas pamatprasmes un pamatzināšanas;
- veicināt muzikālo spēju attīstību;
- nodrošināt audzēknim iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei kora diriģēšanas vai akadēmiskās dziedāšanas izglītības programmās;
- veidot vērtīborientāciju mūzikā atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmās;
- sekmēt muzikālās darbības pieredzes apguvi dziedāšanā un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
- sekmēt audzēkņa emocionālo un intelektuālo attīstību;
- atraisīt audzēkņa muzikalitāti un individuālās radošās spējas;
- attīstīt ritma izjūtu un muzikālo domāšanu;
- paplašināt ieskatu dažādu tautu kultūras mantojumā;
- pilnveidot muzikālās dramaturģijas uztveri un tās radošu pielietojumu;
- attīstīt audzēkņa individuālās muzicēšanas prasmes un iemaņas.

2. Programmas saturs un tā apguves secība.

Programmas apjoms paredzēts 8 mācību gadiem, apgūstot nošu tekstu, ritmu un taktsmēru, attīstot vokālās iemaņas, elpošanu un māksliniecisko izpildījumu.

Programmas satura apgūvē galvenā loma ir mācību stundai skolotāja vadībā.

No 1. – 8. klasei notiek 1 mācību stunda nedēļā. Programmas saturs ietver dažādas grūtības pakāpes, ievērojot pakāpenības principu un audzēkņa fiziskās dotības, lai izpildītu vingrinājumu, vokālīžu, tautasdziesmu un oriģināldziesmu apguvi, un programmas noslēgumā audzēknis spētu pilnvērtīgi izpildīt izglītības programmā “Vokālā mūzika” „Kora klase” noteiktās prasības.

1. mācību gads.

Audzēkņa fizisko dotumu pārbaude. Audzēknis skolotāja vadībā apgūst pareizas brīvas stājas veidošanu, pareizas elpošanas pamatelementus, veido līdzenu dziedājumu, risina intonatīvas problēmas, strādā pie tembrālā skanējuma meklēšanas.

Mācību gada laikā audzēknis apgūst:

- elpas nostādnes un balss iedziedāšanās vingrinājumus;
- 2 - 4 vokālīzes;
- 3 - 6 tautasdziesmas;
- 2 – 4 oriģināldziesmas, atbilstošas audzēkņa vokālām iemaņām.

Izvēlētais repertuārs tiek balstīts uz oktāvas apjoma diapazonu, līdzenu balsvedību ceturtdaļnošu un astotdaļnošu ritmiskā zīmējumā.

Mācību gada 1. semestrī audzēknis var izpildīt vienu dziesmu pēc skolotāja izvēles.

Mācību gada 2. semestrī piedalās mācību koncertā, izpildot:

- 1 dziesmu ar pavadījumu

Pārceļšanas eksāmenā, izpildot 1 dziesmu:

- latviešu tautasdziesmu *a cappella* vai
- oriģināldziesmu latviešu valodā ar pavadījumu.
- runā no galvas dzejoli.

2.mācību gads.

Audzēknis strādā pie skaņveides iemaņu apguves, balstoties uz diafragmālo elpošanu. Turpinās darbs pie tembrālā skanējuma, artikulēta un līdzena dziedājuma veidošanas. Pamazām tiek paplašināts apgūstamo dziesmu diapazons un ritma elementi, blakus līdzennai balsvedībai, tiek iekļauti lēcieni kvartas un kvintas apjomā un sešpadsmitdaļu kustība. Gada laikā audzēknis apgūst elpas nostiprināšanas balss iesildīšanas un tehniku attīstošus vingrinājumus:

- 3 – 5 vokālīzes;
- 4 – 7 tautasdziesmas;
- 3 – 5 oriģināldziesmas.

Mācību gada laikā audzēknis piedalās divos mācību koncertos un pārceļšanas eksāmenā.

1. semestrī izpilda: 1 tautas dziesmu vai 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

2. semestrī izpilda: Mācību koncertā: 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu;

Pārceļšanas eksāmenā: Vokālīzi vai tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Runā no galvas dzejoli.

3. mācību gads.

Audzēknis skolotāja vadībā izkopj diafragmālās elpošanas iemaņas gan līdzenā dziedājumā, gan plašākos intervālos, strādā pie tembra veidošanas un diapazona paplašināšanas, dinamikas variēšanas un emocionālas teksta snieguma iemaņu apguves. *Attaca* – tās veidi un nozīme skaņveidē.

Gada laikā audzēknis apgūst elpas nostādīšanas, balsi iesildošos un tehniku attīstošos vingrinājumus, kā arī:

- 3 – 5 vokālīzes;
- 4 – 7 dažādu tautu tautasdziesmas;
- 3 – 5 oriģināldziesmas.

Mācību gada laikā audzēknis 2 reizes piedalās mācību koncertos un pārceļšanas eksāmenā.

1. semestrī izpilda: 1 tautas dziesmu vai 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

2. semestrī izpilda: Mācību koncertā: 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Pārceļšanas eksāmenā: Vokālīzi vai tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Runā no galvas dzejoli.

4. mācību gads.

Audzēknis skolotāja vadībā strādā pie balss kustīguma un attīstības, diapazona paplašināšanas, dažādu vokālo štrihu (*legato*, *non legato*, *staccato*) apguves, iepazīstas ar dažādu laikmetu komponistu dziesmām un mūzikas stiliem, apgūst priekšstatus par rezonatoriem, sāk apgūt dziesmas arī svešvalodās. Dziesmu balsvedība kļūst sarežģītāka, diapazons pārsniedz decīmu, biežas tempa un dinamikas maiņas un gadījuma alterācijas zīmes.

Gada laikā audzēknis apgūst:

- elpu un balss attīstību sekmējošus vingrinājumus;
- 3 – 5 vokālīzes;

- 4 – 7 tautasdziesmas;
- 3 – 5 oriģināldziesmas (arī svešvalodās);

Gada laikā audzēknis 2 reizes piedalās mācību koncertos un pārceļšanas eksāmenā, izpildot:

1. semestrī izpilda: 1 tautas dziesmu vai 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.
2. semestrī izpilda: Mācību koncertā: 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Pārceļšanas eksāmenā: Vokalīzi vai tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Runā no galvas dzejoli.

5. mācību gads.

Audzēknis skolotāja vadībā strādā pie diapazona paplašināšanas, reģistru izlīdzināšanas, apgūst jaunas iemaņas – nelielas pasāžas, garākas sešpadsmitdaļnošu kustības, iepazīstas ar dažādiem mūzikas stiliem (romantisms, renesanse), turpina pilnveidot vokālo štrihu (*legato*, *non legato*, *staccato*) apguvi un pielietojumu. Apgūst sarežģītāku balsvedību ar tritonu lēcieniem, biežām alterācijām.

Gada laikā audzēknis turpina pilnveidot elpas un balss attīstības vingrinājumus, kā arī apgūst:

- 3 – 5 vokalīzes;
- 4 – 7 tautasdziesmas;
- 3 – 5 oriģināldziesmas (arī svešvalodās).

Audzēknis 2 reizes gadā piedalās mācību koncertos un pārceļšanas eksāmenā, izpildot:

1. semestrī izpilda: 1 tautas dziesmu vai 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.
2. semestrī izpilda: Mācību koncertā: 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Pārceļšanas eksāmenā: Vokalīzi vai tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Runā no galvas dzejoli.

6. mācību gads.

Audzēknis skolotāja vadībā veic balss reģistru izlīdzināšanu, turpina iepazīties ar dažādu mūzikas stilu dziesmām, apgūst sarežģītāku balsvedību, dinamikas veidus un to pielietojumu skaņveidē, pakāpeniskas un straujas dinamikas un tempa maiņas.

Gada laikā audzēknis turpina pilnveidot elpas un balss attīstības vingrinājumus, apgūst:

- 5 – 6 vokālīzes;
- 4 – 8 tautasdziesmas;
- 4 – 6 oriģināldziesmas (arī svešvalodās).

Audzēknis 2 reizes gadā piedalās mācību koncertos un pārceļšanas eksāmenā, izpildot:

1. semestrī izpilda: 1 tautas dziesmu vai 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

2. semestrī izpilda: Mācību koncertā: 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Pārceļšanas eksāmenā: Vokālīzi vai tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Runā no galvas dzejoli.

7. mācību gads.

Audzēknis skolotāja vadībā attīsta balss skanīguma iespējas, turpina darbu pie reģistru izlīdzināšanas, iepazīstas ar sava balss aparāta uzbūvi un tā orgānu piedalīšanos skaņveidē, iepazīstas ar balss higiēnas nosacījumiem un to nozīmi balss attīstības procesā, pilnveido pakāpeniskas un straujas dinamikas un tempa, metra un ritma maiņas pielietojumu.

Gada laikā audzēknis turpina pilnveidot iegūtās prasmes un zināšanas, cenšas tās praktiski pielietot gan solfedžo, gan kora stundās. Audzēknis apgūst:

- 5 - 6 vokālīzes;
- 4 – 6 tautasdziesmas;
- 6 – 8 oriģināldziesmas.

Gada laikā audzēknis 2 reizes piedalās mācību koncertos un pārceļšanas eksāmenā, izpildot:

1. semestrī izpilda: 1 tautas dziesmu vai 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

2. semestrī izpilda: Mācību koncertā: 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Pārceļšanas eksāmenā: Vokālīzi vai tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

Runā no galvas dzejoli.

8. mācību gads.

Audzēknis skolotāja vadībā turpina pilnveidot un nostiprināt iegūtās prasmes un iemaņas, cenšas patstāvīgi tās pielietot praktiski. Prot veidot pilnskanīgu, emocionāli bagātu, tehniski izstrādātu un dinamiski niansētu dziedājumu.

Tiek sagatavota skolas beigšanas eksāmena programma.

Gada laikā audzēknis apgūst:

- 5 – 7 vokālizes;
- 5 – 8 tautasdziesmas;
- 5 – 8 oriģināldziesmas dažādos mūzikas stilos.

1. semestrī izpilda: Mācību koncertā – 1 tautas dziesmu un 1 oriģināldziesmu ar pavadījumu.

2. semestrī: Mācību koncertā izpilda 1 dziesmu no skolas beigšanas programmas.

Noslēguma prasības (skolas beigšanas eksāmens)

1. Dzied no galvas latviešu tautas dziesmu *a cappella* un oriģināldziesmu ar pavadījumu;

2. runā no galvas dzejoli;

3. apliecina vokālās iemaņas:

- dziedātāja stāju;
- elpošanas iemaņas;
- skaņveidi;
- dīkciju un artikulāciju;
- diapazona atbilstību;
- ar balsi un attieksmi tēlaini izteikt dziesmas saturu.

9. mācību gads (audzēkņa sagatavošana iestājai vidējā profesionālā mācību iestādē)

Audzēknis skolotāja vadībā pilnveido un nostiprina iegūtās prasmes un iemaņas, prot tās pielietot praktiski un patstāvīgi. Veido pilnskanīgu, emocionāli bagātu, tehniski izstrādātu un dinamiski niansētu dziedājumu.

Gada laikā audzēknis apgūst:

- 2 – 4 vokālizes;
- 3 – 5 tautasdziesmas;
- 4 – 6 oriģināldziesmas dažādos mūzikas stilos.

Gada noslēguma pārbaudījumā izpilda:

- Tautasdziesmu vai vokālīzi

- oriģināldziesmu ar pavadījumu.
- runā no galvas dzejoli.

Mācību sasniegumu vērtēšana.

Vērtēšanas formas: mutiskā, rakstiskā, praktiskā un kombinētā;
Zināšanas un prasmes vērtē 10 ballu skalā.

1. Ievadvērtēšana - uzsākot mācību procesu, kurā noskaidro audzēkņu sākumzināšanas un konkrētā uzdevuma izpratni (pārbaudot muzikālo dzirdi, ritma izjūtu un muzikālo atmiņu, vispārējo fizioloģisko attīstību).
2. Formatīvā vērtēšana :
darba procesā, aktīvi strādājot mācību stundās, nodrošina audzēkņu mācīšanās rezultātu novērtēšanu un dokumentēšanu;
3. Summatīvā - izvērtējot darba rezultātu temata noslēgumā, mācību semestra un gada noslēgumā, izglītības pakāpes noslēgumā.

Vērtēšanas forma:

- vokālais sniegums;
- tehniskais izpildījums;
- mākslinieciskais izpildījums.

Vērtēšanas veidi:

- kārtējā pārbaude;
- sistemātiska informācijas apkopošana par audzēkņa mācību sasniegumiem.

(Vērtējuma skaidrojumu un komponentus skat. Pielikumos Nr.1 un Nr. 2)

Mācību darba formas un metodes.

Galvenā mācību darba forma ir mācību stunda skolotāja vadībā un audzēkņa patstāvīgais mājas darbs. (Dziesmu un vokālīžu apguve). Skolotājs, tiekoties ar audzēkni cenšas noskaidrot audzēkņa fiziskās dotības, viņa dzirdi, atmiņu un ritma izjūtu, kā arī balss tembru un diapazonu. Mācību stundā skolotājs paskaidro audzēknim mācību priekšmeta mērķus un uzdevumus. Darbā tiek izmantots skolotāja teorētiskais skaidrojums, demonstrējums, audzēkņa izpratnes un sasnieguma analīze un pieļauto nepilnību novēršana. Notiek darbs pie audzēkņa stājas un vokālo iemaņu apguves (elpošana, skaņveide, dikcija un artikulācija, diapazona, tembra un izpildījuma izteiksmīgums), muzikālās iztēles, mūzikas uztveres un radošo spēju attīstības, priekšstatu veidošana par žanriem un stiliem. Iegūtās zināšanas un prasmes

tiek praktiski pielietotas dziedot vingrinājumus, vokālizes, tautasdziesmas un oriģināldziesmas.

Mācību darbam nepieciešamais aprīkojums.

Mācību telpai ir jābūt vismaz 10 m², aprīkotai ar klavierēm, klavieru krēslu, skolotāja galdu un 2 krēsliem, spoguļi, nošu pulti, plauktu mācību līdzekļu uzglabāšanai.

Programmu izstrādāja pedagogu grupa: M. Ulberte, B. Leite, G. Riežniece

Ieteicamais repertuārs.

1. klase.

Latviešu tautas dziesmas:

J. Vītola apd.	Trīs sidraba upes tek Dzeltens manis kumeliņš Stādīju ieviņu
J. Lipšana apd.	Es uzgāju ganīdams Kas tie tādi, dziedātāji
L. Garūta	Šūpļa dziesma lellītei Ozoliņi, ozoliņi
A. Žilinskis	Ar dziesmiņu ciemos eju Šūpļa dziesma māsiņai
Ald. Kalniņš	Zirņu skola
J. Karlsons	Kur saulīte gulēt iet
G. Dovgjallo	Aiju, aiju, aiju
P. Vasks	Dedziet gaišu uguntiņu
V. Salaks	Divi zaķēni.

2. klase.

F. Abts	Vokālizes Nr.2, 4
Latviešu tautas dziesmas:	
J. Vītola apd.	Sidrabiņa upi bridu Čučī, mana līgaviņa Aijā, Ancīt, aijā
Jēk. Mediņa apd.	Skan balstiņis Suņi zaķim pēdas dzina
V. Salaks	Skaista mana tēva sēta
J. Porietis	Murrājama dziesmiņa
J. Lūsēns	Zirneklis
E. Īgenberga	Sapnītis
Ģ. Ramans	Čiekuriņi
J. Karlsons	Kur saulīte gulēt iet
A. Altmanis	Zoologiskais dārzs

R. Pauls	Maziņš esmu es Putniņš uz zara
----------	-----------------------------------

3. klase.

F. Abts	Vokalīzes Nr. 3, 5, 8,
Vakkai	Vokalīzes Nr. 3, 4,
Latviešu tautas dziesmas:	
Em. Melngaiļa apd.	Tumsiņai vakarāi
Jēk. Mediņa apd.	Suns par vilku daudz bēdāja
J. Vītola apd.	Nu ar dievu, Vidzemīte Lēcu, lēcu dārziņā
J. Vītols	Mīkla
J. Ozoliņš	Mēnestiņš
P. Barisons	Rokas
Im. Kalniņš	Maizīte
S. Mence	Maizes šūpulīši Vējeļa dzismiņa
Ald. Kalniņš	Divi vīri
R. Pauls	Aicinājums Labā ziema
J. Lūsēns	Inventarizācija Pingvīnu un Flamingo dziesma no „Putnu operas”
A. Engelmanis	Pusnakts vidū ūpis raud
E. Eglītis	Agnus Dei
V. Mocarts	Pavasara ilgas

4. klase.

F. Abts	Vokalīzes Nr. 6, 12
Zeidlers	Vokalīze Nr. 6
Concone	Vokalīzes Nr. 2, 11
Latviešu tautas dziesmas:	
J. Vītola apd.	Pirkstainīšus vien adīju Āvu, āvu baltas kājas Puiši jāja pieguļā Redz kur jāja
J. Vītols	Kaķenīte Kārlītis
P. Barisons	Daina
Alfr. Kalniņš	Tracis
R. Pauls	Vīle vaļā
J. Lūsēns	Cipa ārija no „Putnu operas”
J. Ozoliņš	Vasariņai
L. Kurtiņa-Pataša	Ceļa galā
H. Puriņš	Dziesma dabai
J. Brāmss	O, daiļā dārzniece Šūpla dziesma

Dz. Kaccini	Ave, Maria
A. Kaldara	Sebben crudelle
K. Sen-Sanss	Ave, Maria

5. klase.

F. Abts	Vokalīzes Nr. 7, 8
Litgens	Vokalīzes Nr. 5, 6, 9
N. Vakkai	Vokalīzes Nr. 9, 10, 11
Concone	Vokalīze Nr. 8
Latviešu tautas dziesmas:	
J. Vītola apd.	Es izgāju ošu birzi Lielī ļaudis lielījās
J. Vītola apd.	Neviens putniņš tā nepūta Ai, zaļā līdaciņa
S. Mence	Kas
F. Šūberts	Šūplā dziesma
V. Mocarts	Barbarīnas ārija no po. „Figaro kāzas”
Ferhelsts	Ave, Maria
A. Skarlatti	O, cessate di piagarmi
A. Vivaldi	Vieni, vieni

6. klase.

F. Abts	Vokalīzes Nr. 13, 16, 17
Litgens	Vokalīzes Nr. 10, 13, 14, 15
Zeidlers	Vokalīze Nr. 23
N. Vakkai	Vokalīzes Nr. 10, 11, 18

Latviešu tautas dziesmas:

J. Vītola apd.	Aiz upītes jēri brēca Meita gāja uz avotu Teici, teici valodiņa Kur, priedīte, tavas skujas?
A. Žilinska apd.	Es, meitiņa, puisi dēļ
Ald. Kalniņa apd.	Ai, ciemiņi, ai, kaimiņi
E. Melngailis	Ganiņš
J. Ozoliņš	Jau rudens Ziema
A. Eniņš	Svētlaime Sirdi to Kāda balss
G. Karrisimi	Non posso vivere
F. Šūberts	Rozīte
	Forele
G. Hendelis	Dignare

7. klase.

F. Abts	Vokalīzes
---------	-----------

Concone Vokalīzes

Latviešu tautas dziesmas:

J. Vītola apd.	Līgodama upe nesa
A. Altmaņa apd.	Saulīt' vēlu vakarā
L. Garūta	Ai, zaļā līdaciņa
Jēk. Mediņš	Zvaigžņu lietūs
Alfr. Kalniņš	Pie vistu kūts
	Rijā
A. Skarlatti	Ārija
Stradella	Canzonetta
A. Kaldara	Ārija
D. Paizello	Arietta
G. Hendelis	Lascia ch'io pinga no operas „Rinaldo”
Z. Torelli	Tu lo sai
V. Mocarts	Agnus Dei
F. Šūberts	Kurp

8.klase.

Concone	Vokalīzes
Zeidlers	Vokalīzes
F. Abts	Vokalīzes
S.Mence	vokalīzes

Latviešu tautas dziesmas:

Sidrabiņa upi bridu
Tumša nakte, zaļa zāle
Caur sidraba birzi gāju
Aijā manu sakņu balsu
Es bij laba saimeniece
Skan balstiņis rītā agri

A. Altmaņa apd.	Pār pļaviņu pāriedams
Im. Kalniņš	Vasara
L. Garūta	Vakara blāzma
U. Džordano	Caro mio ben
D. Kaccini	Amarilli
D. Verdi	Ave Maria
F. Šūberts	Dzirnavnieka puķes
	Rīta sveiciens
	Rīta serenāde

Izmantojamas arī J.Lūsēna, R.Paula, J.Strazda un citu latviešu komponistu oriģināldziesmas pēc audzēkņa spējām.

Izmantotā literatūra:

F. Abts.	Dziedāšanas skola
Dž. Konkone.	Vokalīzes
G. Zeidlers.	Dziedāšanas māksla
M. Gļinka.	Vingrinājumi balss attīstībai

B. Litgens. Ikdienu vingrinājumi
 Sast.B. Tics. Izmeklētas vokālīzes
 N. Vokai Vokālīzes
 Latviešu tautas dziesmas J. Vītola apd.
 Latviešu tautas dziesmas Jēk. Mediņa apd.
 Latviešu tautas dziesmas A. Kalniņa apd.
 Tautas dziesmu vācēlīte
 A.Žilinskis Vasariņa klāt
 A. Žilinskis Baltā ziema
 A. Žilinskis Kurš darbiņš labāks
 Maizes šūpulīši
 Dziesmu kamoliņš
 A.Eniņš Dziedi skolā, dziedī mājā
 J. Lipšāns Kas tie tādi, dziedātāji
 I. Paura. Dziesmas bērniem
 J. Lūsēns Saules māja
 J.Lūsēns Dziesmu cikls Mazu brīdi pirms
 J.Lūsēns Dziesmu cikls Tas vārds
 A. Altmanis. Kur saulīte rotājas
 R. Pauls. Saules raibumiņi
 R. Pauls. Vītola stabules dziesmas
 J. Porietis. Timtirims
 D.Robule Dažādi dziesmu krājumi
 B.Brīce 100+1 Dziesmiņa
 S.Skrūzmane Putnu ceļš
 Laudamus I; II,III

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja:

Miranda Ulberte, Baiba Leite, Gunita Riežniece, Irina Tiesnese 2025. gadā